

Nr 114.

Av herrar **Björnsson** och **Wigforss**, om införande av stämpelavgift å vinst i svenskt penninglotteri.

Enligt gällande skattelagar är lotterivinst att betrakta som skattepliktig inkomst. Sådan vinst skall därför av vinnare upptagas i avgiven skattedeclaration. Emellertid har anordnare av lotteri icke skyldighet att till vederbörande taxeringsmyndighet lämna uppgift om utbetalda vinster, vadan deklARATIONERNA icke ifråga om sådan inkomst kunna kontrolleras på det sätt som sker med avseende på löneinkomster, utdelning å aktier etc. Det synes vara en allmänt utbredd mening bland personer med praktisk erfarenhet från taxeringsarbete, att uppgifter om lotterivinster, särskilt mindre sådana, äro alltför sparsamt förekommande i deklARATIONER. Det finnes därför skäl för det antagandet, att personer, som vinna på lotteri, i stor utsträckning undandraga sig sin skyldighet att erlægga skatt till stat och kommuner.

Det närmast till hands liggande korrektivet häremot vore måhända att ålägga anordnare av lotteri uppgiftsskyldighet angående vinnare. Men det torde ej sällan stöta på svårigheter att med rimligt besvär kontrollera, huruvida en vinstuttagare lämnar riktig uppgift om namn, bostad etc., varjämte hela proceduren i förhållande till de skattebelopp det gäller torde bli ganska tung.

Ett vigare sätt är uppenbarligen att uttaga ett skäligt skattebelopp genom lotterianordnarens försorg i samband med vinsternas utbetalande. Redovisningen skulle vid ett sådant förfarande enklast kunna ske genom stämpelbeläggning av de lottsedlar, varå vinst utfallit.

Mot en på sådant sätt anordnad stämpelskatt kan visserligen bland annat invändas, att det icke låter sig praktiskt genomföras vare sig att avpassa skattesatsen efter den för den vanliga inkomstbeskattningen gällande skatteskalen, vilken ju är progressiv, eller att fördela någon del av den upptagna skatten på vinnarnas hemkommuner. Emellertid torde dylika invändningar icke böra tillmätas allt för stor vikt. Vid utmätande av depression och progression i den nu tillämpade skatteskalen har man helt visst långt mera tagit sikte på den skatteförmåga, som grundar sig på en år efter år någorlunda regelbundet återkommande inkomst än på rent tillfälliga vinster, och för våra kommuners behov av skatteobjekt lära lotterivinster spela en mycket underordnad roll.

Visserligen kunde det vara befogat att, i likhet med vad som sker vid arvsskatt, göra skatteskalen progressiv i förhållande till själva vinstens

storlek. Men vid en eventuell omläggning av lotterivinsters beskattning torde det åtminstone till en början vara skäl att i enkelhetens intresse välja en proportionell skatt samt att ej sätta denna för hög. Sannolikt skulle det allmänna på lotterivinster utfå ett betydligt större skattebelopp med en skatt på exempelvis 10 procent av vinsternas sammanlagda belopp än med nuvarande beskattningsmetod, varjämte en rimligare fördelning av skattetungan mellan här ifrågakommande skatteskyldiga skulle ernås.

Självfallet vore det önskvärt, att alla lotterivinster kunde behandlas på samma sätt i beskattningshänseende. Emellertid är det principiellt utslutet att genom medverkan av lotterianordnare ernå beskattning av vinster på utländska lotterier. På grund av omöjligheten att finna verk samma kontrollmetoder ifråga om dylika vinster, lär därför en stämpelskatt ifråga om dessa icke kunna väntas ge bättre taxeringsresultat än som för närvarande erhålles genom den vanliga inkomstbeskattningen. I varulotterier torde, om man bortser från mera tillfälligt anordnade tom-bolalotterier för välgörande ändamål och dylikt, vinsterna i regel vara alster av konst eller konsthantverk. Värdet av de utlottade föremålen lära i allmänhet taxeras vida högre av lotteriarrangörerna än av vinnarna. Vid sådant förhållande kan det icke vara riktigt att använda samma skattesats å de nominella värdena på dylika vinster som på vinster i ett penninglotteri. Då det icke kan förutsättas, att värderingen av dylika varuvinster sker efter ens något så när enhetliga grunder, finna vi det lämpligt, att, åtminstone tills vidare, även dessa vinster tagas till beskattning på samma sätt som hittills.

Om man sålunda skulle begränsa den här åsyftade beskattningsmetoden till att gälla enbart inhemska penninglotterier, är det ganska lätt att uppskatta dess ungefärliga bruttoavkastning. Vid riksgäldskontorets dragningar i premieobligationslotterierna utlottas årligen vinster till ett belopp av 12 miljoner kronor. Enligt vinstplan för de penninglotterier, som anordnas med Kungl. Maj:ts tillstånd för stödjande av olika kulturella institutioner, utlottas i varje dragning vinster om tillsammans högst 1.05 miljoner, och under senare åren har det beviljats tillstånd för anordnande av 11 å 12 dragningar per år. Om man bortser från de mindre belopp, som motsvaras av icke uttagna vinster, lär sålunda de under senare åren utlottade penningvinsterna i vårt land kunna antagas hava uppgått till sammanlagt 23 å 25 miljoner kronor, vadan bruttoavkastningen av en stämpelskatt efter 10 procent skulle utgöra 2.3 å 2.5 miljoner kronor. Fritagas penningvinster från skatteplikt i vanlig ordning, minskas därigenom statens behållning av inkomst- och förmögenhets-skatten. Varje försök att uppskatta storleken av denna minskning är emellertid ytterst vanskligt. I varje fall kan den icke uppgå till på långt när ovannämnda bruttobelopp av en stämpelskatts avkastning. Sannolikt håller den sig under hälften av detsamma, vadan statens inkomster i verk-

ligheten skulle ökas med minst en miljon kronor genom en stämpelskatt efter ovan angivna grunder. Vi tillåta oss därför föreslå, att vinster i svenska penninglotterier fritagas från beskattning i nu vanlig ordning och i stället göras till föremål för en stämpelbeskattning genom vederbörande lotterianordnares försorg med 10 procent av vinsternas bruttobelopp. Lagtekniskt torde en sådan förändring kunna åstadkommas genom förhållandevis enkla ändringar och tillägg i nu gällande skattelagar samt förordningen om stämpelavgiften.

Under åberopande av vad nu anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att å vinst i svenskt penninglotteri skall genom vederbörande lotterianordnares försorg uttagas en stämpelavgift av en krona för varje påbörjat tiotal kronor av vinstens bruttobelopp;

samt att sådan vinst icke skall taxeras som inkomst vid taxering till bevillning eller till inkomst- och förmögenhetsskatt.

Därjämte tillåta vi oss vördsamt anhålla, att vederbörande utskott måtte utarbeta de förslag till lagändringar, vilka erfordras för bifall till denna hemställan.

Stockholm den 20 januari 1927.

Edv. Björnsson.

Ernst Wigforss.
